

Diaarinumero 49/815/2009

Fennovoiman hakemus ydinenergialain (990/1987) 11 §:n tarkoittamaksi ydinvoimalaitoksen rakentamista koskevaksi valtioneuvoston periaatepäätökseksi / Ydinenergia-asetuksen (161/1988) 24 §:n i kohdan perusteella edellytetyt lisäselvitykset:

MIELIPIDE / HUOMAUTETTAVAT ASIAT; PYHÄJOEN HANHIKIVI

Alkusanat

Hakemuksen käsittelyssä tulisi ottaa huomioon se, että sekä Raahen että Pyhäjoen asukkaat haluaisivat kansanäänestyksen ydinvoimalan tulosta alueelle, mutta kummankaan kunnan päättäjät eivät siihen suostu. Siihen ei voi olla muuta syytä kuin se, että päättäjät pelkäävät valtaosan asukkaista olevan ydinvoimalaa vastaan.

1. Veden laadun ja vesiluonnon nykytilan tietojen täsmentäminen

1.2.4 Työn valmistumisaika

"Selvitys valmistuu ja raportoidaan lokakuussa 2009."

Selvitykset ovat siis edelleen puutteellisia vaikka kyseessä on jo periaatepäätöshakemus. Fennovoiman aikataulu on ollut koko hankkeen ajan hätäinen joka on aiheuttanut selkeitä virheitä. Selvitysten teko jatkuu edelleen kiireessä koska niitä tehdään samaan aikaan kun hakemus on jo sisällä, joten voimme olettaa että virhemarginaali on edelleen suuri.

2. Kohdan 1 vaikutukset johtopäätöksiin

"Veden laadun ja vesiluonnon selvitykset tehdään kesän ja syksyn 2009 aikana tämän selvityksen ensimmäisessä kohdassa kuvan suunnitelman mukaisesti. Selvitysten tulokset raportoidaan lokakuun 2009 loppuun mennessä. Samassa raportissa esitetään tässä edellytetty arvio näiden selvitysten mahdollisista vaikutuksista ympäristövaikutusarvioihin. On kuitenkin ennakoitavissa, että nämä selvitykset tuottavat lähinnä täsmentävää tietoa YVA -selostuksessa tehtyihin perusteellisiin arvioihin ja johtopäätöksiin. Näin ollen YVA selostuksen lopputulokset todennäköisesti paikkakuntaakohtaisesti hivenen tarkentuvat, mutta YVA -selostuksen johtopäätökset sijaintipaikkojen soveltuvuuden osalta eivät muutu."

Koska selvitykset ovat puutteellisia, ei voida olettaa etteivätkö johtopäätökset voisi mitenkään muuttua. Kommentissa ei tarkenneta, miten voidaan ennakoida että ne tuottavat lähinnä täsmentävää tietoa? Miten voidaan väittää, että YVA -selostuksessa on tehty perusteellisia arvioita ja johtopäätöksiä, kun on pyydetty lisäselvityksiä yva:ssa olleista puutteista??? Selvityksessä on siis selkeitä ristiriitoja.

6. Käytetyt linnustomenetelmät ja suunnitelma tarkemmasta linnustoarvioinnista

6.3 Suunnitellut tarkemmat linnustonselvitykset eri sijoituspaikkojen osalta

"Seuraavassa on esitetty suunnitelmat kaudella 2009 tehtävistä selvityksistä sijoituspaikkakohtaisesti"

Taas keskeneräinen selvitys.

6.3.1 Hanhikivi, Pyhäjoki

”Jo hankittua ja olemassa olevaa tietoa tarkennetaan keväällä ja pesimäkaudella 2009 maastokartoituksin.”

Selvityksessä aiotaan yhden kevään ja kesän aikana, rajoitettuina päivinä selvittää paljon asioita. Kuka nämä selvitykset ja laskennat tekee? Onnistuuko tarkkailut ja maastossa sekä ranta-alueilla kulkemiset siten, ettei pesintä häiriinny? Voidaanko kolmen päivän tarkkailun perusteella päätellä törmäävätkö linnut voimajohtoihin vai eivät?

7. Suunnitelma kalojen lisääntymisalueita koskevien tietojen täsmäntämisestä

7.3 Aikataulu

”Selvitysten tulokset sekä mahdolliset täsmennykset tai muutokset YVA –selostuksen arvioihin kalastovaikutuksista raportoidaan lokakuun 2009 loppuun mennessä.”

Taas keskeneräinen selvitys.

9. Luettelointi uhanalaisista lajeista ja luontotyypeistä Hanhikiven ja Karsikon vaikutusalueilla, näiden suojelusta hankkeessa sekä suunnitelma täsmäntävistä maastokartoituksista.

9.4.4 Aikataulu

”Selvitysten tulokset sekä mahdolliset täsmennykset tai muutokset YVA –selostuksen vaikutusarvioihin raportoidaan lokakuun 2009 loppuun mennessä.”

Taas keskeneräinen selvitys.

10. Hankkeen soveltuminen valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin

10.2 Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutuminen

Eheytvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu

Yleistavoitteet

”Laitoksen rakentaminen edistää seudun elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä mm. hankkeen johdosta lisääntyneiden työpaikkojen sekä verotulojen ja yksityisten ja julkisten palvelujen kysynnän kasvun myötä.”

Olkiluodossa juuri nyt rakennettavana oleva ydinvoimala kertoo todellisuuden mitä työllistäminen tulee olemaan myös Fennovoiman tapauksessa. Ulkomaalainen työvoima on paljon halvempaa kuin suomalainen, joten todennäköisesti samat rakentajat tulevat tekemään myös tämän voimalan. Heillä on lisäksi osaamista juuri ydinvoimalan rakentamisesta, joten he tulevat olemaan siltäkin osin paremmassa asemassa kuin suomalainen jolla ei ole osaamista ydinvoimalarakentamisesta. Paikalliset yritykset ovat kritisoinet Olkiluodon tapauksessa urakoiden menemistä paikallisten toimijoiden sijaan ulkomaalaisille (halvempaa), joten on paljon luvattu Fennovoimalta että tässä tapauksessa paikalliset yritykset saisivat urakat tai heidän myymäänsä tavaraa ostettaisiin.

Ydinvoimalapaikkakuntien työllisyystilanne on ollut jo vuosia yhtä heikko kuin Raahessa, ja paljon heikompi kuin Pyhäjoella nyt. Miten Fennovoima voi väittää, että juuri heidän voimalansa parantaisi työllisyys-tilannetta jos se ei ole sitä tehnyt muuallakaan Suomessa!?

”Hankkeen suunnittelun ja YVA-menettelyn yhteydessä on selvitetty alueiden olosuhteet ja tunnistettu hankkeesta mahdollisesti aiheutuvat haitat ja riskit sekä suunniteltu haittojen lieventämistoimenpiteitä.”

Asukkaat eivät ole asiasta samaa mieltä eivätkä ole tyytyväisiä ”suunnitelmiin”, joissa on vain päätetty että esim. tie on riittävän kaukana asutuksesta eikä melu kuulu sinne asti (YVA:ssa oli virheellistä tietoa mm. tien läheisyydestä lähimpään kiinteistöön).

Erityistavoitteet

”Alueiden maa- ja kallioperän ominaisuudet on selvitetty ja otettu huomioon sijaintivaihtoehtoja valittaessa. Kaikki vaihtoehtoiset sijoituspaikat soveltuvat maa- ja kallioperän puolesta hankkeen toteuttamiseen.”

Jos näin on, niin miksi me asukkaat emme ole saaneet pyynnöistä huolimatta tietoomme kallioperätutkimuksen tuloksia? Me emme tiedä muuta kuin sen, että kallio on poraajien mielestä kuin reikäjuustoa.

”Hankkeesta aiheutuvat haitat on selvitetty sijoituspaikkoja valittaessa ja hankkeen suunnittelussa sekä YVA-menettelyn yhteydessä. Laitoksen rakentamisesta aiheutuu tärinä- ja meluhaittoja. Pyhäjoella melutason päivärajan ohjearvo ylittyy noin 25 nykyisellä lomakiinteistöllä ... voimalaitoksen ympäristössä tai sinne johtavan tien läheisyydessä. Suurin osa näistä loma-asunnoista poistuu, mikäli hanke toteutuu.”

Entäpä meluhaitat vakituisessa käytössä olevissa kiinteistöissä? Esim. meille (5 km Hanhinokalta) kuuluu hyvin usein mereltä perämoottorin äänet, koska tuuli käy mereltä päin ja ääni kantautuu todella hyvin tuulen mukana. Kyseessä olevat meluhaitat tulevat olemaan meille jokapäiväinen haitta.

Loppusanat

YVA on edelleen puutteellinen ja keskeneräinen. Näiden puutteellisten tietojen perusteella Raahan kaupunki ja Pyhäjoen kunta aikovat tehdä myönteisen päätöksen ydinvoimalan tulosta alueelle. Kunnan päättäjät eivät välitä vaikka heillä ei ole riittävää tietoa, vaan innolla hyväksyvät mitä vain kunhan luvataan työpaikkoja ja kiinteistöverotuloja. Asukkaita ei haluta kuunnella päätöksenteossa.

Ei ole asukkaiden etu, jos näin puutteellisin tiedoin varustettu hakemus voidaan hyväksyä.

Ennen hakemuksen jättämistä YVA:n pitäisi olla valmis. Kuntalaisten pitäisi saada perehtyä siihen siinä vaiheessa kun kaikki tutkimukset ovat tehtynä ja tulokset luettavissa, jotta pystyisimme arvioimaan ja kommentoimaan tuloksia. Tällä hetkellä emme tiedä kaikkia tutkimustuloksia, koska suuri osa tutkimuksista valmistuu ensi syksynä. Tulosten tultua emme välttämättä saa niitä tietoomme - kuten emme ole saaneet tietoomme kallioperätutkimuksiakaan – joten emme myöskään pääse niistä keskustelemaan.

Raahen kaupunki yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa on järjestänyt Raahessa vain yhden tilaisuuden liittyen ko. ydinvoimalaan: se oli kaavatilaisuus (toukokuussa 2009 piti olla kaavaehdotuksen yleisötilaisuus, mutta sitä ei ole ollut emmekä ole kuulleet yhtään mitään kyseisestä kaavasta ensimmäisen tilaisuuden jälkeen). Mitään muuta tiedotustilaisuutta ei ole Raahen kaupungin asukkaille järjestetty. Tiedotus on hoidettu ydinvoimamyönteisen paikallislehden välityksellä. Tiedotus on painottunut täysin ydinvoiman myönteisiin puoliin. Mitään negatiivista ei ole ko. lehdessä käsitelty. Negatiivisten asioiden esille tuominen on jäänyt täysin Pro Hanhikiven vastuulle. Fennovoima on järjestänyt suljettuja tilaisuuksia Raahen kaupungin edustajille, joissa tuskin on haitoista puhuttu. Näin ollen Raahen asukkaat eivätkä päättäjät ole saaneet riittävän kattavaa tietoa ydinvoiman haitoista ja heidän tietonsa perustuukin vain ydinvoiman etuihin, joita on tuotu esille hyvin runsaasti.

Ei ole kuntalaisten etu, että näin yksipuolisen tiedon perusteella tehdään päätös ydinvoimalan tulosta alueelle. Asiasta on kritisoitu Fennovoimalle sekä Raahen kaupungille, mutta tilanne ei ole muuttunut. Raahen ei ole mitenkään mahdollistanut kaupunkilaisten pääsyä Pyhäjoen tilaisuuksiin (matkaa 30 km, kaikilla ei ole mahdollisuutta oman auton käyttöön eikä linja-autojen aikataulut välttämättä sovi tilaisuuden aikatauluun).

Ei ole kuntalaisten etu, että kaupungin johto ja Fennovoima eivät vaivaudu järjestämään mitään tiedotustilaisuutta Raahen kaupungin asukkaille, vaikka tämä asia koskee heitä yhtä paljon kuin Pyhäjokisia.

Emme halua ydinvoimalaa puhtaaseen ja turvalliseen maalais-idylliimme. Hanke on jo nyt aiheuttanut todella paljon haittoja elämäämme. Kaksi vuotta on mennyt odottaessa mitä tapahtuu. Isoja hankintoja ei ole kannattanut tehdä eikä elämää ole voinut suunnitella kun ei tiedä mitä tuleman pitää. Jos ydinvoimala tulee niin me muutamme muualle, mutta mihin? Ja kuka ostaa talomme näin läheltä ydinvoimalaa? Me siis odotamme. Emme rakenna varastoa, emme osta pihalaattoja, emme kuluta yhtään ylimääräistä rahaa vaikka näin lama-aikana kannattaisi kuluttaa jotta paikalliset yritykset pysyisivät pystyssä.

Emme halua uraania myrkyttämään ympäristöämme, emme tehdasta pilaamaan Hanhikiven luontoa. Emme halua pelätä säteilyn aiheuttamia haittoja.

Tämän hankkeen myötä olemme menettäneet luottamuksen kunnan päätöksen teon oikeudenmukaisuuteen, Stuk:n puolueettomuuteen, Fennovoiman ja kaupungin johdon rehellisyyteen. Olemme huomanneet, että meidän asukkaiden mielipide ei merkitse yhtään mitään. Meitä ei tarvitse kuunnella eikä meidän tahtoamme tarvitse kunnioittaa. Kunnan johto ja päättäjät ovat ottaneet vallan päättää meidän elämästämme vedoten siihen, että me olemme heidät valinneet päättäjiksi. Me asukkaat emme voi hallita omaa elämäämme emmekä omaisuuttamme, koska kunnan päättäjät voivat yhdellä päätöksellä viedä kaiken.

**22.05.2009 Piehinki, Hurnasperä
Mira Sainila / Esa Kurikka**